

flere betygningsfulde Realitetsændringer, af hvilke de væsentligste, nemlig: *Begrænsningen af Landsdommernes og Landsretternes Antal, Opretholdelsen af et større Antal Underretskredse samt Ikke-Ansættelse af særlige Retskrivere ved Underretterne uden for Kjøbenhavn*, alt ere omtalte oven for under Nr. 1—3.

Som andre Ændringer af væsentlig Betydning maa nævnes følgende:

1) Som allerede ved Omtalen af Landsdommerantallet berørt, er det Antal Dommere, der kræves til Paadømmelse af en Sag, for Landsretternes Vedkommende sat ned til 3, medens det tidligere Forslag krævede 5. Paa tilsvarende Maade er Tallet af de til Paadømmelse af den enkelte Sag nødvendige Højesteretsdommere nedsat fra 9 til 7. Det større Dommerantal vil vel i nogle Sager kunne bevirke en mere indgaaende eller flersidig Drøftelse, end der ellers vilde blive dem til Del, men medfører paa den anden Side i mangfoldige Sager kun unyttig Spild af Tid og Kraft, ligesom der jævnlig vil fremkomme en vis Vagthed og Forsigtighed i Motivering af Domme, der hidrøre fra et stort Antal Dommere, som Følge af, at Dommen er et Resultat af mange afvigende Meninger. At Dommertallet sættes højere i Højesteret end i Landsret, har sin naturlige Forklaring deri, at de Sager, der bringes frem for Højesteret, gerne enten ere særlig tvivlsomme eller i alt Fald af særlig Betydning, direkte eller indirekte. Hvor stort man imidlertid vil gøre Antallet henholdsvis for Højesteret og for Landsret, maa bero paa en skønsmæssig Afvejelse af Fordelene og Ulemperne ved et større eller et mindre Antal. Naar Kommissionen maa anse det rigtigst at vinde den store Besparelse i Arbejdskraft, der naas ved Nedsættelse til henholdsvis 7 og 3, er der ved særligt Hensyn taget til, at i alt Fald de fleste andre europæiske Landes Højesteretter nøjes med 7 Dommere eller mindre, og at der, hvad borgerlige Lands-

som oven for berørt ændres til: „Hvert af Landets Sysler henlægges under en Sysselet“, „III. Sysseletter“; foran og over § 25 sættes: „IV. Særlige og overordentlige Retter“, og foran og over § 26 endelig sættes: „V. Almindelige Bestemmelser for Retterne“.

retssager angaar, er aabnet Adgang til fuldstændig Appel til Højesteret, medens der i kriminelle Landsretssager er aabnet en vid Adgang til at forlange Nævnings Medvirken, ligesom det ogsaa kan fremhæves, at den norske Lagmandsret ifølge den norske Straffeprocesslov af 1887 § 8 kun beklædes af 3 retskyndige Dommere (med 10 Lagrettemænd).

2) I Udkastet er ikke optaget den i det tidligere Forslags § 5 indeholdte Regel om, at ordentlige Medlemmer af Højesteret for et Tidsrum af 5 Aar ad Gangen kunne beskikkes af Kongen til Formænd for Landsretternes Afdelinger til Straffesagers Behandling under disses regelmæssige Samlinger. Det maa nemlig antages, at Højesteretsdommerne, naar disses Antal da ikke bliver forøget, ikke vilde faa Tid til Udførelsen af det nævnte, efter Omstændighederne besværlige Ekstrahverv.

3) Det tidligere Forslags § 2 slaar Kjøbenhavns Amtsradskreds sammen med Kjøbenhavn til een Underretskreds, dog saaledes, at der er givet Adgang til ved kgl. Anordning at indlemme enkelte Dele af Kjøbenhavns Amtsradskreds i andre tilgrænsende Underretskredse.

Kommissionen maa imidlertid finde det naturligere at give den omvendte Regel, nemlig at Kjøbenhavn ligesom hidtil udgør en Retskreds for sig, men at der skal være Adgang til ved kgl. Anordning at henlægge mindre Dele af det tilgrænsende Landdistrikt dertil, naar de stedlige Forhold taler derfor. Der gøres ved den saaledes formede Regel ikke større Forandring i de bestaaende Forhold end nødvendiggjort ved det Hensyn, der maa antages ogsaa at have motiveret det tidligere Forslags Regel, nemlig det ønskelige i, at de til Byen grænsende Distrikter, der ere eller efterhaanden blive saa stærkt bebyggede, at de udgøre en naturlig Enhed med Byen, ogsaa kunne komme i retsligt Fællesskab med denne.

4) Endvidere er det i nærværende Udkast udtrykkelig undgaaet at fastslaa legale Rammer for Landsretternes indre Organisation. Udkastet nævner kun Dommertallet, men ikke Tallet paa „Afdelinger“ inden for hver Landsret. Det overlades til hver Landsrets Justitiarius at danne de til Paakendelse af de enkelte Sager nødvendige 3-Mands-Afdelinger, uden at han i saa Henseende bindes ved nogen anden